

Državni izpitni center

P 2 3 1 S 3 0 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 8. junij 2023

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

1. DEL

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ D	
2	1	♦ B	
3	1	♦ A	
4	1	♦ C	
5	1	♦ B	
6	1	♦ D	
7	1	♦ C	
8	1	♦ A	
9	1	♦ B	
10	1	♦ D	
11	1	♦ D	
12	1	♦ C	
13	1	♦ A	
14	1	♦ 2, 4, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
15	1	♦ 1, 4, 2, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
16	1	♦ 3, 4, 1, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
17	1	♦ 4, 2, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
18	1	♦ 2, 3, 1, 4	Za pravilno zaporedje 1 točka.
19	1	♦ 3, 1, 4, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
20	1	♦ 4, 3, 2, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
21	1	♦ 2, 1, 4, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
22	1	♦ 1, 3, 4, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
23	1	♦ 3, 2, 4, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
24	1	♦ 2, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
25	1	♦ 3, 5, 1, 2, 4	Za pravilno zaporedje 1 točka.
26	1	ena od: ♦ Pacient navaja oteženo dihanje, kadar leži. ♦ Pacient navaja oteženo dihanje, kadar leži; ko se iz ležečega položaja dvigne (sedi ali stoji), diha lažje (oteženo dihanje izgine)	
27	1	♦ delna ohromelost obeh nog	
28	1	♦ arteria femoralis	
29	1	tri od: ♦ obrača oči, mežika ♦ tonično-klonični krči ♦ nezavest ♦ nenadzorovano izločanje blata in urina ♦ cianoza ♦ pojav pene na ustih ♦ krčevito dihanje ♦ padec ♦ ugriz v jezik ♦ prenehanje dihanja	
30	1	♦ 2 ml	

Skupno število točk 1. dela: 30

2. DEL

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ intenziteta bolečine sega od blage do zelo hude ♦ vitalne funkcije so normalne ♦ koža je suha, topla ♦ zenici sta normalni ali razširjeni ♦ pacient je nerazpoložen, brezvoljen, apatičen ♦ pacient ne omenja bolečine, razen če ga po njej vprašamo ♦ bolečina je stalno prisotna, dolgotrajna (več kot 6 mesecev) ♦ vpliva na izvajanje življenjskih aktivnosti 	
1.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Na lestvici VAS pacient oceni jakost bolečine od 0 do 10, pri čemer pomeni 0 brez bolečin, 10 nevzdržna bolečina. 	
1.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Opazujemo pacienta (verbalno in neverbalno izražanje bolečine). ♦ Opazujemo bolečino in ocenimo jakost bolečine. ♦ Ocenimo stopnjo samooskrbe pacienta. ♦ Pacienta namestimo v položaj, ki omili ali ublaži bolečino. ♦ Merimo vitalne funkcije. ♦ Apliciramo predpisano terapijo. ♦ Opazujemo učinek dane terapije in morebiten pojav neželenih učinkov po aplikaciji analgetika. ♦ Pacientu pomagamo pri izvajanju življenjskih aktivnosti. ♦ Izvedene intervencije zdravstvene nege, spremembe in opažanja dokumentiramo ter poročamo o posebnostih. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ v rednih časovnih intervalih na 8 ur ali ko je napolnjena do 2/3 	Upoštevamo le popolno rešitev.
2.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Opazujemo stopnjo samooskrbe. ♦ Opazujemo nemoten odtok urina, barvo, količino izločenega seča. ♦ Pacient naj popije 2 do 3 litre tekočine (vodo ali čaj), če ni omejitev vnosa tekočine. ♦ Poskrbimo za redno higieno rok, osebno higieno. ♦ Anogenitalno nego izvajamo dvakrat na dan in po vsakem odvajanju blata. ♦ Pri anogenitalni negi umivamo stalni urinski kateter krožno in stran od ustja sečnice. Pri tem pazimo, da urinskega katetra ne vlečemo. ♦ Pacient naj ima čisto osebno in posteljno perilo. ♦ Opazujemo splošno počutje in merimo vitalne funkcije. ♦ Praznimo urinsko vrečko. ♦ Menjamo urinsko vrečko. ♦ Pazimo, da urinska vrečka leži nižje od sečnega mehurja. ♦ Merimo bilanco tekočin. ♦ Vsa opažanja in izvedene intervencije zdravstvene nege dokumentiramo in o posebnostih poročamo. 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
2.3	1	če se pojavijo, tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bolečina ♦ povišana telesna temperatura, mrzlica ♦ krvav ali moten urin ♦ zastoj v odtokanju urina po stalnem urinskem katetru ♦ izpad / izpulitev urinskega katetra 	
Skupaj	4		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ishemijska srca (akutni miokardni infarkt) ♦ okvare srčnih zaklopk ♦ bolezni srčne mišice (miokarditis, kardiomiopatija) ♦ motnje srčnega ritma ♦ udarnina (kontuzija) srca ♦ zastrupitve s toksini, drogo ♦ sepsa 	

3.2	2	šest od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ slabost ♦ omotica ♦ žeja ♦ bleda, potna in hladna koža ♦ tahikardija, slabo tipljiv pulz ♦ tahipneja ♦ hipotenzija ♦ upočasnjena kapilarna polnitev ♦ nemir, agresija, anksioznost ♦ apatija, brezčutnost ♦ motnje zvesti: zmedenost, nezavest ♦ oligurija ♦ hipoksija / periferna cianoza (pomodrelost prstov in ustnic) 	Za šest pravilnih rešitev 2 točki, za pet ali štiri 1 točka.
3.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pri kardiogenem šoku namestimo pacienta v sedeči / polsedeči položaj z nogami, spuščeni navzdol. 	
Skupaj	4		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Elektroencefalografija je neinvazivna preiskava, ki prikazuje električno dejavnost celic možganske skorje ... 	Upoštevamo vsako strokovno sprejemljivo rešitev.
4.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ spirometrija ♦ elektrokardiografija (EKG) ♦ elektromiografija (EMG) ♦ elektronevrografija (ENG) 	
4.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Preverimo identiteto pacienta. ♦ Razložimo mu postopek merjenja EEG. ♦ Pacient mora biti sproščen. Namestimo ga v udoben ležeči ali sedeči položaj. ♦ Nemirnemu pacientu damo po zdravnikovem naročilu pomirjevalo. ♦ Pacient mora imeti umite in suhe lase. ♦ Na laseh ne sme imeti kozmetičnih preparatov (laka, utrjevalca za lase). ♦ Odstrani naj uhane. ♦ Pacient naj pred preiskavo zaužije obrok hrane, ker hipoglikemija vpliva na izvid EEG. ♦ Dan pred preiskavo naj pacient ne pije kave in alkoholnih pijač. ♦ Vzame naj samo tista zdravila, ki so po nasvetu zdravnika nujna. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ocenimo stopnjo samooskrbe. ♦ Uporabimo osebno varovalno opremo (rokavice, maska). ♦ Pri izkašljevanju pacienta posedemo in ga nagnemo nekoliko naprej. ♦ Poskrbimo, da ima pacient, ki izkašlja, na voljo papirnate robčke. ♦ Omogočimo mu, da si po izkašljevanju umije in razkuži roke ter izvede nego ustne votline. ♦ Izvaja naj vaje za izkašljevanje po navodilu fizioterapevta. ♦ Skrb za ustrezno mikroklimo (temperatura okolja od 20 °C do 22 °C, relativna vlaga od 50 % do 60 %). ♦ Opazujemo sputum. ♦ Po naročilu zdravnika zbiramo, merimo, odvajamo in odpošljemo sputum na preiskavo. ♦ Dajemo predpisana zdravila, inhalacije. ♦ Poskrbimo za primerno hidracijo pacienta. ♦ V primeru, da potrebuje pomoč pri izkašljevanju, ga z rokami plosko primemo za spodnji del prsnega koša (abdominalni prijem), s čimer ublažimo bolečino pri izkašljevanju. ♦ Merimo vitalne funkcije in opazujemo splošno počutje. ♦ Vzdržujemo proste dihalne poti (čiščenje nosne votline, aspiracija). ♦ Vsa opažanja in izvedene intervencije zdravstvene nege zabeležimo na temperaturni list in v dokumentacijo zdravstvene nege. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
5.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Redno prezračujemo prostor. ♦ Pazimo, da ni prepiha. ♦ Temperatura sobe naj bo od 20 °C do 22 °C. ♦ Relativna vlaga naj znaša od 50 % do 60 %. ♦ Po potrebi vlažimo zrak v prostoru z električnim vlažilcem zraka. ♦ Posege izvajamo tako, da ne dvigujemo prahu (npr. pri postiljanju postelje). ♦ Prostor čistimo z vlažno krpo. ♦ Odstranimo dražilce (cigaretni dim, cvetje ...). 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
Skupaj	4		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ s spolnim stikom ♦ s krvjo (vbod z okuženo iglo, pri tetovažah) ♦ z matere na plod ♦ z drugimi telesnimi tekočinami (slina, urin, materino mleko) 	
6.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Uporabljeno posodo in jedilni pribor umivamo v pomivalnem stroju. ♦ Uporabljeni jedilni pribor in posodo pomivamo s toplo vodo in običajnim detergentom. 	
6.3	1	♦ Pri rokovanju z umazanim perilom uporabljamo zaščitne rokavice in perilo odvržemo v koš za umazano perilo (perilo odlagamo in transportiramo enako kot perilo ostalih pacientov, ki se pere pri 60 °C in več).	
6.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Posteljno posodo in urinsko steklenico peremo strojno pri 60 °C (Blatex). Pri delu z izločki uporabimo zaščitne rokavice. ♦ Kadar ni možno strojno čiščenje, posteljno posodo in urinsko steklenico mehanično očistimo in razkužimo. Uporabimo osebno varovalno opremo: rokavice, masko, nepremočljiv predpasnik. 	
Skupaj	4		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Novorojenček dobi prve kapljice kolostruma. ♦ Pri novorojenčku se spodbudijo iskalni, sesalni in požiralni refleksi. ♦ Vzpostavi se prvi stik z materjo in otrokom. ♦ Pri novorojenčku se spodbudi delovanje imunskega sistema. ♦ Hitrejše izločanje mekonija. ♦ Zmanjšuje tveganje za pojav fiziološke zlatenice. ♦ Spodbuja razvoj novorojenčkove črevesne flore. 	
7.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ boleče, razpokane bradavice ♦ uvlečene, ploske bradavice ♦ trde, boleče dojke ♦ zamašen mlečni vod ♦ zastojna dojka ♦ mastitis ♦ pomanjkanje mleka ♦ absces ♦ akutna bolezenska stanja 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	3		

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ znižana vrednost krvnega sladkorja pod 3,6 mmol/l ♦ lakota ♦ tresenje, motnje koordinacije gibov ♦ krči mišic ♦ bledica ♦ znojenje ♦ razdražljivost ♦ utrujenost / zaspanost ♦ tahikardija ♦ bolečine v trebuhu ♦ glavobol ♦ motnje vida ♦ motnje zavesti (motnje orientacije, zmedenost) ♦ nezavest ♦ omotica, vrtoglavica ♦ slabost 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
8.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Izmerimo krvni sladkor. ♦ Izključimo inzulinsko črpalko. ♦ Otroku damo glukozo (tablete glukoze, glukozni gel, glukozni napitek) ali prehranske oblike sladkorja (kocko sladkorja, med, sladko pijačo, marmelado ...). ♦ Merimo vitalne funkcije. ♦ Ponudimo mu živilo s sestavljenimi ogljikovimi hidrati (jabolko, mleko, kruh ...). ♦ Vsa opažanja in izvedene intervencije zdravstvene nege dokumentiramo na temperaturni list in v dokumentacijo zdravstvene nege. 	Če kandidat navede tudi rešitev »aplikacija inzulina«, dobi 0 točk (ne glede na ostale rešitve).
Skupaj	3		

Skupno število točk 2. dela: 30